

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

DR. FRANCISZY LAJOS.

Társfőszerkesztő:

DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13. sz.

Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill.

Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Húsvét után.

Remények és valóságok.

Budapest, ápr. 6.

Azok a bomlasztó irányzatok, a melyeknek nyílt és rejtett veszedelmeire annyiszor és annyi nyomaték-kal rámutattunk, most is állandóan erjesztik a társadalmat és a közéletet. Csak taktikájuk látszik kissé megváltozottnak.

Felismerték az abban rejlő veszedelmet, hogy erejükben és hatásukban bizva annyira kimerészkedtek a külvilág elé. Erős csapásokat mértek rájuk a keresztény magyar társadalom előőrsei. Vezető embereik egymás után hagyták ott a Reform klubbot és a Választójogi-ligát. Megtagadták a közösséget, politikai lapjukkal, a Világgal. A nagymester körleveleket intézett az összes páholyok főmestereihez, leintve őket a politizálásról s azt a tanácsot adva nekik, hogy „bölességgel és erővel álljanak ellent minden törekvésnek, a mely a politikai pártok tusáját akarná bele vinni a szabadkőmives szentélyek (?) dolgozó csendjébe...”

Nagyon szép szavak, ha bennök hinni lehetne. Ámde nagyon sok

külső jel mutatja, hogy a progresszív irányzatok erjesztő munkája meg nem szűnt, csak módszert változtatott, a miről legközelebb egy újabb cikksorozatban világosítjuk fel e lapok tisztelt olvasóit.

Ma már a páholyok kevésbé törekcsenek a külső világ elé, de vezetőik annál nagyobb munkát végeznek az általuk alkotott, most már utjokra eresztett „profán” intézményekben. A Reform klubbot és a Választójogi-ligát, mint tagok, könnyedén hagyták ott azok, a kikre nézve már kellemetlenné kezdett lenni, hogy olyan nagyon előtérben voltak. Annál intenzívebb működést fejtettek ki a szociáldemokráciával az általános választójogi mozgalmakban. A tömegsztrájk rendezésében, ennek polgári vezérkara tele volt főmester és nem főmester testvérekkel.

A „Világ”-gal megszakították a kapcsolatot (?) de programjuk a Világéval hajszálig egyező s a Világ szerkesztői: a régi, dr. Bálint Lajos az Eötvös páholy főmestere és az új Purjesz Lajos a Demokrácia páholy egyik főembere, a harcoló szabadkőmivességben vezető egyéniségek.

A szabadkőmivesség vezető em-

berei irányították a tanítóknak a kellő határokon túlesapott mozgalmát is. Ugyancsak ők akarják a „Tanítók Szabad Egyesületét” életre kelteni, bizva az új kultusz miniszter engedékenységében. Zsigány Zoltán, Ember Jenő és Somogyi Béla az életre keltő mozgalom emberei, a kik nyílt levélben követelik az egyesület felfüggesztett működés szabadságának visszaadását, hogy legyen egy intézmény, melyből rendszeres hadjárat indul a vallást és történelmet tanító iskola ellen.

Az Uttörőben a Szabad Egyház címe alatt a felekezeten kívüli szervezése mellett bont zászlót egy „képesített unitárius pap” az amerikai u. n. „Fri Csöres” (szabad egyház) mintájára, hogy legyen hely, a hol saját elvhirdetőik tanítsák az ő hittanukra, a monizmusra és minden vakhit (?) elleni harcra az ő gyermekeiket, hogy legyen szószék, a melyről az ő materializmusukat, az ő monizmusukat hirdethessék, „nehogy más vallások hitoktatója bolondítsa meg a felekezet nélküli szülő gyermekeit” „nehogy a fenálló vallások hitoktatása megrontsa az alapot.” — Mily kecségető kilátások a keresztény

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A sólyomvári irodalom története.

I. Hadúr Ostora.

Irta: Csapkay Sándor.

Sólyomvár eddigelé keveset szerepel az irodalom történetben. Okos emberek mondták már róla, hogy neki az irodalomhoz csak épen annyi köze van, hogy ő is benne van azon helységek névsorában, melyek az irodalomtörténetben nem szerepelnek. Kelet, nyugat, észak és dél felől egyaránt biztos határok védtek a veszélyes inváziók ellen. Talán örökre is benne marad a tespedésben, ha a Káldor Jenő erős bariton hangja fel nem rázza évszázados álmaiból s bele nem löki erős kézzel az élet forgatagába. Mire e sorok világot látnak, immár egész Sólyomvárott lázasan folyik a gyűjtés a halhatatlan férfiú szobrára.

Onnek, oh nyájas olvasó, nincs módjában megérteni, hogy mit jelent az, mikor valakinek Sólyomvárott szobrot akarnak emelni s én hiába is kísérelném meg a magyarázatot. Az ilyesmit csak érezni lehet, amint átéreztem én magam is, mikor sietek megmenteni az anyagot a jövő korszak irodalomtörténeti számára

s ehelyütt leszögezem Káldor Jenő hervadhatatlan érdemeit.

A végzet útjai kifürkészhetetlenek s a világ szinte pillanatról pillanatra változik és fejlődik. Sólyomvárott is ezelőtt tiz esztendővel bizony kinevezték volna azt az embert, aki azt merte volna jósolni, hogy tiz év múlva két előkelő hetilap, a Puska és a Korbács fog felügyelni a közélet tisztaságára. Pedig hát így volt s hogy így volt, az kizárólag a Hosenschlitz & Magengedanke-féle előkelő divatárucég tevékenységének tudható be. Mikor az ő boltajtaja bezárult, akkor nyílt meg a sólyomvári irodalom történetének első és virágzó korszaka.

Verőfényes, szép nyári nap volt, mikor az 1880 óta fennálló társaség négyszázezer koronás bukásának híre villámesapás gyanánt megréztette a sólyomvári kereskedelmi világ levegőjét. Az emberek jelentőségteljesen sutogtak, a kereskedők pedig kaján mosollyal pislogattak át ostornyeles ablaktábláik mellől a híres céghez felé. Jöttek a hatóság emberei s a bíróság is röviddel rá elvégezte a dolgát. Voltak, akik sajnálkoztak, voltak, akik bosszankodtak s nagyon sokan, akik irigykedtek, de a világ, az ismeretlen és részvétlen, hamar napirendre tért a történetek felett.

Nem sokkal a bukás után a cégtársak familiáiban, melyeknek példás barátsága eddig világitó toronyként meredt minden család elé, titkos huzavonák támadtak, melyek rövid időn belül teljes elhidegülésre vezettek. A család barátai elrészeken panaszkodtak egymásnak a hűtlen barátságról s a két család elleneszenve csakhamar két táborra osztotta közös barátaikat is. Senki sem tudta, hogy tulajdonképpen miről van szó, de a beavatottabbak sejtették, hogy a dolog a nagy bukással van összefüggésben.

Némi fényt látszott vetni a titokzatos ügyre egy fővárosi lapnak a forrongás legmelegebb napjaiban megjelent nyilttéri közleménye, melyben Magengedanke — Sámson Béla ama nézetének adott kifejezést, hogy ifjabb Hosenschlitz — Káldor Jenő rútol visszaédésatyja bizalmával s jelentékeny összeg erejéig megkárosította a Sámsonokat, miért is óva int minden embert a vele való barátkozástól. Káldor Jenő röviden csak annyit felelt a támadásra, hogy Sámson vádjá aljas rágalom, melynek épen az ellenkezője igaz s egyuttal jelezte, hogy a közélet terén immár mindenütt tapasztalható romlottság arra kényszeríti, hogy Korbács néven lapot alapít,

hitéhez és egyházi intézményeihez ragaszkodó magyarságra nézve!

A progressív munka tehát nagy igyekezettel folyik tovább az egész vonalon és sajnosan kell megállapítanunk, hogy a társadalmi téren sincs béke és megnyugvás.

A különböző irányok ütközése állandó. Új küzdelmek várnak a keresztény magyarságra, melynek első kötelessége éber figyelemmel kísérni ezeket az üzemeket, és teljes kitartással küzdeni a hit és haza szent érdekeiért, bizva a Gondviselésnek a nemzet és egyház felett örökös hatalmában. A feltámadás nagy ünnepén rövid pihenőre térünk családi szentélyeinkbe, hogy ott is ápoljuk a hit és hazaszeretet tiszta tüzeit. Most az ünnepek békéje, nyugalma és áhitata után új erővel vértessze fel magát minden igaz magyar ember a reá váró nagy küzdelmekre.

Egy lekicsinyelt mozgalom.

Sem a politikai, sem a társadalmi körök nem vették eddig komolyan azt a mozgalmat, amelynek célja propagandát csinálni a köztársaság eszméjének. Pedig ennek az eddig figyelemre nem méltatott mozgalomnak komoly tünetei is vannak.

A Kolozsvári Nemzeti Kaszinó, melynek tagjai Kolozsvár város legelőkelőbb társadalmi rétegét alkotják, ez évi közgyűlésén nagy szavazattöbbséggel elhatározta, hogy a Tisza István gróf szellemi befolyása alatt álló *Magyar Figyelőt* kizárja kebeléből és helyébe a *Magyar Köztársaság* című lapot rendeli meg.

Ha húsz-harminc évvel ezelőtt keletkeztek ilyen mozgalom, nagyon indokolt lett volna számalmat kifejező mosolylyal napirendre térni felette. Ma azonban ez a mozgalom egy olyan jelenség, amely komoly figyelemre méltó s gyors és erélyes ellenakciót tesz szükségessé.

Nem ismerik, vagy csak nagyon felületesen ismerik az ország szellemi áramlatainak természetét azok, akik azt hiszik, hogy egy ilyen eszme, mint aminő a köztársasági kormányforma eszméje, csak egynéhány beteg észjárású ember agyának a szüleménye, amely

mert nem tűrheti tovább, ami körülötte napnap után történik. Programja a bűn ostroma és az erény apotheosisa.

Súlyomvárot vegyes érzelmeikkel fogadták a lapalapítást. A vidék maharadzái megijedtek tőle, mert immár minduntalan ki voltak téve annak, hogy más emberek kártyáikba nézhetnek, az üldözöttek pedig szabadítójuk gyanánt üdvözölték. Káldor Jenő személyében tényleg volt valamelyes garancia arra, hogy hivatása magaslatán fog állni. Javakorban lévő, magas termetű, szélesvállú férfiú volt, angolosan lenyírt, hirtelenszöke bajusszal és büszke testtartással. A nagy bukás idején a pesti egyetemmet járta s épen vissza akart oda hazulról menni, mikor Sámson Béla gyalázkodó nyilatkozata megjelent. Hirlapírói pályájának tízéves jubileumán ő maga írta meg lapjának vezércikkében „Hogyan lettem én író?” cím alatt, hogy a vasúti állomásra menet egy cigányasszonnyal találkozott, aki megajánolta neki, hogy ha tollat fog forgatni, valamikor tanulni fognak róla a gyerekek az iskolában. Egyik ellensége mindjárt meg is jegyezte, hogy a cigányasszony alighanem más tollat értett. Pesten egész szalonképessé csiszolta magát, kitűnő vívó vált belőle s

az ország értelmiségének és népének lelki világa előtt teljesen idegen s éppen azért zárt ajtókra talál a lakosság óriási nagy részének szellemi lakóhelyein.

Ellenkezőleg áll a dolog. Nagyon nagy manap azoknak az embereknek a száma, akik a tekintélytől elidegenedtek, akik a tekintélyt a szellemi és erkölcsi élet bilinesének tartják és pedig nemesak az egyházi, hanem a világi tekintélyt is. Az elégedetlenség és a keserűség érzése, amely manap fészket rakott a legtöbb ember lelkében, ott él mint forradalmi szellem és mint a rendet fentartó tekintély ellen lángoló gyűlölet százazrek kebelében. A legtöbb-ször egészen nyugodt külső szín alatt, romboló indulatoknak vad ösztönei háborognak.

Minthogy pedig a legfőbb világi tekintély a trón, természetes, hogy a társadalmi és állami renddel való lelki meghasonlás hullámai egész a trón magasságáig esapnak fel.

Hatalmas, nagy szervei vannak ennek a mozgalomnak. A szabadkőművesség az ő kiterjedt hálózatával, a szociáldemokráciának tudományos és népies sajtója, a Társadalom tudományi Társaság, a Galilei Kör, a Szabadgondolkodók Egyesülete mind vagy nyíltan propagálják a köztársasági eszmét, amelyben a társadalom haladásának egyik alapfeltételét látják, vagy előkészítik a talaját a legcéltudatosabb munkával.

Az áramlat meg van és ha nem is zúg még, de hullámokat vet körülöttünk. Minden igaz magyar embernek kötelessége dolgozni a gátakon, amelyek a felvetődő hullámokat megtörhetik. A legerősebb gátak: az állami és társadalmi jogrend. Mindkettő ellen nagyot vétett a jelenlegi kormány. Azzal, hogy az állam vagyonából milliókat párteólokra poesékkolt el, megingatta a társadalmi jogrend szilárdságába vetett hitet; azzal pedig, hogy az alkotmányos élet garanciáit lerombolta, az állami jogrend alapjait ásta alá.

Az elkövetett nagy bűnök megtorlásánál ezerszer fontosabb feladat a megsértett jogrend helyreállítása, hogy újra becsülete legyen ebben az országban a tekintélynek, amelyen nemzeti életünk minden szerve és így a trón is alapszik.

Vámpolitikai központ.

A földművelő Magyarország felkészül a közeljövő vámpolitikai mérkőzéseire. Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület, a Magyar Gaz-

lapja alapításával egyidőben vívóiskolát is nyitott.

Az emberekkel kurtán és keményen bánt s mázsás gorombaságaira irigykedve gondolt minden férfiú, akinek hatalma szintén ezen nyugodott. Rövid pár hét alatt rettegett tekintély lett, aki hétről hétre hangoztatta vezércikkeiben, hogy a közélet Augias-istállóját könyörtelenül ki fogja tisztogatni. „Én vagyok Hadúr Ostora, aki könyörtelenül végigsöpör a világ bűnein” — kiáltotta beköszöntőjében s a név rajta maradt. Eleinte próbálkoztak ellene beszélni s Vakares úr, a város leggorombább embere vette fel a keztyűt, de nem bírt vele. Hadúr Ostora mindig egy fokkal gorombább tudott lenni s végül is övé lett a győzelem.

Sámson Béla szorongó szívvel nézte a Korbács működését. Tudta, hogy a vakmerő Káldor elsősorban őt akarja megkeresni a közélet Augias-istállójában. Jól sejtette. A Korbács első száma mindjárt az ajánló sorokban jelezte, hogy botrányos leleplezéseket fog közölni egy oroszországi bevándorlott családról, mely itt letelepedett s most zsarolásból él. Sámsonék családi tanácsa még aznap este elhatározta, hogy Béla lapot fog indítani a régi és megbízható cég védelmére. Röviddel

daszövetség és a többi mezőgazdasági szak-egyesületek közös elhatározása alapján megalkul a Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ. Lehet, sőt valószínű, hogy már megalakulása előtt nevezetes és mezőgazdaságunkra nagyon káros változások mennek végbe a monarchia vámpolitikájában, mert hisz a bécsi tárgyalásoktól minden rosszat lehet várni, csak jót nem, de még mindig időben történik a fegyverkezés arra, hogy a lejtőn feltartóztassuk az osztrák gyárosok járszalagján vezetett vámpolitikai irányzatunkat s mentjük a menthető, veszélyeztetett mezőgazdaságunk javára.

Nagy jelentőségűnek kell tartani a mezőgazdasági vámpolitikai központ szervezését, mert annak kimondottan az a célja, hogy a mai mezőgazdasági vámvédelem fönntartása felett öröködjének, másrészt azért, mert abban a mezőgazdasággal foglalkozó társadalom minden terén működő szervezetei és érdekképviselői részt vesznek. Ebből a tulsó táborban s különösen az osztrák gyárosok épűgy, mint azok magyar fegyvertársai láthatják, hogy a Magyar Gazdaszövetség és annak vezére nem egyedül áll az agrártáborban az ő szerintük „jelszavas” agrárpolitikájával s a magyar gazdaságtársadalom teljes egészében a mezőgazdasági vámvédelem épségben tartása mellett tör lándzsát.

A földművelő rétegek összetartásának eme szerves megnyilatkozása reményt nyújt arra, hogy a esatát a gazdák nem fogják elveszíteni s a döntő küzdelemben még az időközben elveszített tért is vissza fogják hódítani az agrárvámvédelem javára. Erre szüksége van a nehéz viszonyok között dolgozó földművelő népnek épűgy, mint a jobbára földművelésből élő Magyarországnak. Ez az alap teszi igazán „magyar vámpolitikai központ”-tá az új alakulást, melynek az a célja, hogy az OMGÉ, a Gazdaszövetség, a gazdakörök, a szövetségek, szóval az egész agrártábor részére összegyűjtse az adatokat a magyar mezőgazdaság igazainak védelmére, élesítse a fegyvereket a harc sikeres megvívására. A magyar mezőgazdasági szervezkedésnek ez a legújabb alakulása azonban nem jelentheti azt, hogy immár a magyar gazda fel van mentve a védelmi harc erkölcsi kötelezettsége alól, miután megalakult a külön szervezet a vámpolitikai célok szolgálatára. Ellenkezőleg ez az új alakulás arra való, hogy még tartalmasabbá, még erőteljesebbé tegye a magyar gazda jogos küzdelmét, melynek csak az agrárvámvédelem

ezután a Puska hetilap már ott díszelgett a kirakatokban a Korbács szomszédságában.

A két lap eleinte békésen megfér egymás mellett, mert nem vett tudomást egymásról. A Korbács volt a támadóbb, a Puska a szelidebb. Mondták is a városban, hogy a Puska, ha sebez is, csak egy ponton sebzí meg az ember testét, de a Korbács egész vonalakat vág rajta. S Hadúr Ostora értette a módját a sebzésnek. Ahány családi botrány, vesztegetés és egyéb szenzáció csak felvetődött, arról ő mindig hűségesen beszámolt. A Puska vele szemben igazán alig jött számba.

A Korbács gazdag és változatos olvasmányt nyújtott olvasóinak. Vezércikkei nemcsak a súlyomvári közéletet ostromozták, hanem sokszor a legelőkelőbb tiltakoztak az angolok indiai gazdálkodása ellen s lesújtó gúnyval illették Taft eltörpülő kicsinységét a szenvedélyes és nagyszabású Roosevelttel szemben. Tárcarovatában érdekes és mulatságos elbeszélések és szebbnél-szebb versek jelentek meg, nagyjából névtelenül. Az olvasó közönség érdeklődéssel várta a lapszámokat s állandóan ostromolta Káldort a névtelen szerző irányában. Káldor a köteles diszkrécióra hivatkozva hallgatag maradt s

teljes biztosításával lehet némely szünetet tartani, addig, a meddig új támadások nem szörlítják új hareba.

Míg a földmívelő nép soraiban a remények új éledését hozza magával az új központi intézmény megszervezése, addig a gyárosok és a kereskedők oldalán az keserű kiábrándulással jár. A merkantilisták nagy önteltséggel alkották meg az ő „magyar vámpolitikai központ”-jukat, mint Magyarország egyetlen ilyen szervezetét a gazdák kizárásával. Most be kell látni, hogy nagyon elvetették a súlykötő s központjuk a kizárólagosság helyett második sorba szorult, mert mi sem természetesebb, mint az, hogy a földmívelő Magyarországon a mezőgazdasági vámpolitikai központot illeti meg az elsőség és annak van igazi súlya, mikor ilyen életbevágó kérdésekben döntenünk kell.

Bármily sajnálatos irányba engedte is terelni a kormány a bécsi tárgyalásokat s bármily vétkes könnyelműséggel engedte kezdeni a mezőgazdasági vámvédelemnek földmívelő népünkre oly becses és életbevágó alapját, a mezőgazdasági vámpolitikai központ megalakulása kétségen kívül arra vall, hogy a gazdatársadalom fegyverkeznek s kiméltlen harca készül minden olyan politikai törekvés, minden olyan esiny ellen, a mely el akarja rabolni a földmívelő Magyarország nehezen kiküzdött jogállományát s vámvédelmét.

A földmívelés létalapját nem áldozza fel a magyar gazdatársadalom sem Ausztriának, sem a Balkánnak, hanem meg fogja azt védelmezni minden olyan törekvés ellen, a melynek közelebb való a kartellált osztrák gyár-ípar érdeke, mint ennek a földnek és az ahhoz kötött nép minden jogos követelménye.

Ujdonságok.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Vajda Péter nyitrai törvényszéki és Rolletsek Dezső erzsébetfalvi járásbíróági telekkönyvvezetőket kölcsönösen áthelyezte.

Iskolalátogatás. Albrecht János, pozsonyi tankerületi főigazgató márc. hó 26-án kezdte meg hivatalos látogatását a szakolezai kir. kath. főgimnáziumnál. A főigazgatói látogatás 29-én ért véget.

Hírek az esztergomi főegyház-megyéből. Konyakovsky Jusztin Ferenc suránykai plebános Bélaházára, Zsák János felsőszöllősi plebános Lamacsra neveztetett ki plebánossá. — Duben Sándor lamaesi admi-

amit sikerült megtudni tőle, összesen annyi volt, amit egyik essayjében maga lelkesedve jelentett ki: „Uram, kincseket rejt magában a sólyomvári űgar s nekünk örök büszkeségünk, hogy mi hoztuk őket felszínre.” A lap életének negyedik hónapjában a virágzás oly magas fokára jutott, hogy Káldor egy egész földszintes házat bérelt a kiadóhivatal és szerkesztőség számára.

Sámsón Béla nehéz szívvel nézte a kiméltlen versenytárs tollasodását. Vállalata napról-napra tengődött s fájó irigység kezdett erőt venni a szerkesztőn: ime, Káldor Jenő váltig arról panaszkodik, hogy nem győzi elutasítani a munkatársul ajánlkozokat, ő meg nagy utánjárással sem tud fogni egyet is. Szinte könnyekig megindult, mikor egyik vidéki barátja megmutatta neki Káldor nyomtatott levelezőlapblankettáját, melyet feleletképp küldött neki, azt mondván, hogy „Ajánlatát köszönöm, de igénybe nem vehetem, mert azon a helyen már van tudósítónk.” Majd minden nap mentek ily levelezőlapok az ország különbözőbb helyeire.

Sámsón mindazonáltal nem mondott le a boldogulás reményéről. A végsőkig elkésértették őt a Korbács burkolt támadásai, melyek

nisztrátor hasonló minőségben Felsőszöllőstre helyeztetett át.

Püspöki körlevél. Gróf Batthyány Vilmos megyés püspök úr március hó 26-án kelt IV. számú körlevelében közli X. Pius pápának a keresztény vallás szabadságának 1600 éves jubileumára vonatkozó körlevelét.

313-ban Kr. után adta ki Nagy Konstantin császár híres milánói rendeletét, a melyben a keresztény katolikus egyháznak szabad vallásgyakorlatot biztosított. Ennek a nagyfóntosságú világeseménynek 1600 éves jubileumát üli meg a jelen évben a katolikus egyház. A pápa ez alkalmából a híveknek jubileumi búcsút engedélyezett, a mely hasonló feltételekhez van kötve, mint a minők a negyedszázados egyházi jubileumok alkalmával szoktak megállapítani. A Rómába zárandókló hívek a lateráni, vatikáni és Szt. Pálnak a város falain kívül fekvő bazilikáját tartoznak kétszer meglátogatni és ott a pápa szándékára imádkozni, hogy a jubileumi búcsúban részesülhessenek.

A kik az örök városba el nem zárandókolhatnak, azok saját plebániájok területén végezhetik el az ajtatosságot. Nyitra meglátogatandó templomokul a székesegyház, az alsó- és felsővárosi templomok vannak kijelölve; az egyházmegye más helyein pedig a plebánia templom.

A jubileumi ünnepségekkel kapcsolatosan az Orsz. Kath. Népszövetség f. évi április hó 28 és május 4-ike között zárandóklatot vezet Rómába, melyre felhívja a püspöki körlevél a papság és hívek figyelmét.

A kath. hittanárak és hitoktatók egyesülete folyó évi június 30. és július 4-ike között országos kongresszust tart Budapesten. A kongresszus szellemi részéről Auber mann Miklós (Budapest IV. Váci út 15. sz.) az anyagiakról pedig Hévey Gyula (Budapest I. Attilakörút 34.) ad felvilágosítást.

A kath. tanítók illetményeiről kimutatás készítenőd, melyhez hozzá kell csatolni az eredeti javadalmazási jegyzőkönyvet és annak másolatát s ezen okmányok f. hó 15-ig a kerületi tanfelügyelőkhöz küldendők be, a kik az iratok egybevetése után az eredeti okmányokat visszaszármaztatják, a másolatokat pedig az egyházmegyei hivatalhoz terjesztik be.

A beczkói plebániái javadalomra f. évi április hó végeig nyújtandók be a kervények. Ruzs Sándor s. lelkész felsőtölgyesi plebánossá neveztetett ki.

Március 15. ünnepély a nagyobb papnevelőintézetben. Március Idusát, mely ebben az évben a korai hűsvét miatt a nagyhét küszöbére esett, a nyitrai nagyobb papnevelőintézet magyar egyházirodalmi Iskolája fehérvasárnapon ülte meg. Az ünnepélyen az intézeti ének- és zenekar is közreműködött s jelentékenyen hozzájárult a hangulat lelkesedésének kifejezéséhez.

A Himnusz elhangzása után Szolárik

nyíltan követelték, hogy a bevándorlást szabályozzák valamiképen, mert máskülönbem nemsokára még egy másik „züglapoeska” is világot láthat Sólyomvárott. Végül is a családi tanács elhatározta, hogy „tenni fog”. Elhozták Sólyomvárra egyik székelyföldi rokonukat, Lipschitz Mórt, aki azzal az utasítással jött, hogy nem szabad ismernie Sámsonekat, sőt a szokásos fokozatok betartásával ellenséges álláspontot kell tanusítania. Feladata volt egy kerek összeg ellenében Káldorék üzleti titkait eltanulni. Lipschitz megfélelt a beléje helyezett bizalomnak. Megérkezése után két héttel óriási botrányt rendezett Sámsón Bélával a Hector-Kávéház nagytermében. A vendégeknek kellett szétválasztania a dulakodókat. Hadúr Ostora gyönyörűséggel vezércikkkezett az esetről, lesújtó bírálattal illette Sámsont, aki végre emberére talált, a kaszinóban kigolyozási indítványt adott be ellene, s Lipschitznek fényes szerződési ajánlatot tett. Emez elfogadta s rövid időn belül bizalmasa lett Káldornak.

Bizalmas állását Lipschitz nagy ügyesen arra használta fel, hogy kiismerje Káldor fogásait, melyekkel olyan nagy elterjedést tudott biztosítani.

Ágoston IV. éves hittanhallgató talpraesett beszéddel nyitotta meg az ünnepi közgyűlést. Visszaidézte az 1848. márciusi idők szellemét, melynek mindent átható erővel a nemzeti mozgalmak vezérgeniúsának kell lennie a jövőben is. — Weber Oberon-jának tercettjét Simek Lajos és Szolárik Ágoston hegedűn, Kompánek Antal pedig violán adták elő. Zenéjük áttekintő képességről, odaadó, gondos részletmunkáról tett bizonyosságot, melylyel a finom színhátásokat is megéreztetették.

Az ünnepi beszédet Kállay Győző az Iskola főjegyzője tartotta, a ki meggyőzően fejtette ki a március 15-iki vívmányok korszakos jelentőségét s párhuzamot vonva a mult és jelen között, arra következtetett, hogy csak a nemzeti ideálokhoz való hűséges ragaszkodás viheti előre a közszabadságok érdekeit, a melyeknek első szárnyesapására március Idusa adta meg a lendületet.

Schumannak: *Elj őseink hazája* c. ügyesen előadott éneke után Smották Antal IV. é. hittanhallgató Kálmán Károlynak Riadóját szavalta el mély átérzésből fakadt lelkesedéssel. Azután egy zenei duett következett, melyet Argay Zsigmondnak Kossuth Lajosról szóló megemlékezése váltott fel a gazdag műsoron. A felolvasó élénk színekkel ecsetelte Kossuth szereplését a 48-iki események napjaiban és az emigráció idején. Ezután Dr. Franciscy Lajos intézeti igazgató és az egyházirodalmi Iskola vezérelnőke intézett buzdító szavakat a növendékekhez. Rámutatott arra, hogy bár a szabadságharcok zászlóit pirosra festi meg a szabadságért küzdő polgárok vére, azért mégis ennek a zászlónak az alapszine nem a vörös, hanem a fehér, mert a szabadság eszméje igazságot rejt méhében, ártatlanságot, tisztaságot és becsületességet, csupa olyan fogalmat és gondolatot, a melyeket fehér színnel szokás jelképezni. Serkentette egyúttal a fiatal levítákat, hogy a joggal és igazsággal párosult szabadságnak mindig lelkes és áldozatkész bajnokai legyenek.

A szépen sikerült ünnepélyt a Szózat eléneklése fejezte.

A máltai eucharisztikus kongresszuson a magyar püspöki kar tagjai nagy számmal vesznek részt és nagy érdeklődés mutatkozik az egész papság körében s a katolikus társadalom tagjai között is. A kongresszusra való utazás s a máltai tartózkodás összesen 3 hetet vesz igénybe, amely idő alatt kedvező alkalom nyílik Olaszország különböző világhírű helyeinek a meglátogatására és különös érdekességet ad a Kárpátián történő 4 napos utazás, megszakítva Görögország partvidékén egy 6 órás rövid pihenővel. Az utitervet most állította össze az Orsz. Kath. Szövetség. E szerint indulás Budapestről április 14-én este, Fiuméből a Cunard társaság Kárpátia hajóján 15-én; a hajó 19-én Messinába érkezik, de közben Görögországban 6 órás állomást tart; Messinából Taorminába utaznak, honnan 2 napi tartózkodás után Catania és Szirakuzán át — hol mindenütt tartózkodás lesz — 22-én este érkezés Máltába, innen 28-án indulás Nápolyba, honnan 1 napi tartózkodás után utazás Rómába, itt két napot töltve Anconán és Fimén át visszatérnek Budapestre. A részvétel díja 650 korona. Az idő rövidsége miatt a részvételi bejelentéseket lehetőleg azonnal kell az *Országos Katolikus Szövetség*nél (IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső I. emelet 8.) megtenni.

Világhírű művész hangversenye Nyitra. Nagy művészi élvezetben lesz része Nyitra város közönségének április 19-én (szombaton). Dohnányi Ernő a világhírű zongoraművész, Pozsony város szülöttje s egy nyitrai nemes család művész hajtása, több nyitrai ismerősének fölkérésére elhatározta, hogy két hangversenyre haza érkezik Berlinből, a hol Vilmos császár meghívására vállalt tanári állást a német császári zeneakadémián, — s egy estén Nyitra, egy estén pedig Besztercebányán, rokonai körében mutatja be az egész világ által megesodált zongoraművészetét. A hangversenyen, a melynek tiszta jövedelme fölött a F. M. K. E. és a keresztény nőegylet fognak megosztozni, dr. Gyürky Geyza alispán készséggel engedte át a vármegyeház közgyűlési dísztermét. A nagy művész a hangversenyen egy Bösendorfer féle koncert zongorán fog játszani, a melyet a Bösendorfer cég kizárólag ebből az alkalmából s a művész iránti tiszteletből küld Nyitra. Dohnányi

Ernőt aligha kell bemutatnunk a nyitrai zeneértő közönségnek. Még aránylag fiatal ember, de máris erős versenytársa D' Albert és Sauer Emilnek, a „világ első zongoraművésze” büszke címeért. Külföldön, a nagy metropolisokban rendszerint Pablo Casals-szal, a világ legnagyobb gordonkaművészeivel szokott hangversenyezni. Kiváló kamarazenesz és komponista, a kinek remek kvintettjét, vonós négyeseit és hármait már az egész világon ismerik. Hangversenye iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. Nyitra és Bars megyékből számos előkelő család jelentette be részvételt, de sőt Budapestről is többen jegyezték elő magukat *Huszár István* könyvkereskedésében, a ki szíves volt a jegyek előjegyzéseit és kezelését elvállalni. A hangverseny programját és helyárait falragaszok fogják tudtára adni a közönségnek.

Bírói felruházás. Az igazságügy-miniszter *Drobny János* zsolnai kir. járásbíró-sági jegyzőt önálló működési körrel ruházta fel.

A táborigazgató diszpolgársága. Illava község polgársága *Bjélik Imre* táborigazgatót, a község szülöttjét diszpolgárrá választotta meg. A diszpolgárat a püspöknek egy küldöttség fogja Wienben átadni.

Az alispán szabadsága. Dr. *Gyürky Géza* Nyitra megye alispánja f. hó 5-én tért vissza Abbáziából, a hol több heti szabadságát töltötte.

Városi közgyűlés. Nyitra város képviselőtestülete e hó 3-án délután 3 órakor, *Markovich Sándor* tanácsnok elnöklése mellett, a városi székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott a városatyák élénk részvétele mellett. Mindössze három tárgy volt a közgyűlés napirendjére kitéve. *Tóth Lajos* polgármesternek állásáról való lemondását a közgyűlés tudomásul vette, végkielégítési iránti kérvényét a tanács és a nyugdíjválasztmány javaslata alapján pedig olyképp intézte el, hogy a polgármesternek a nyugdíjalapba befizetett pénzét — 527 kor. 43 fillért visszafizeti. — A közgyűlés elvben kimondotta, hogy a Nyitrán elhelyezendő honvédegyezred laktanyáját, a tárgyalás során megállapítandó térítmények fizetése ellenében felépíti. Ugyiszintén térítmények fizetése ellenében a honvédelaktanyát is kibővíti.

Iskolai alapítvány. *Sárkány Andorné* szül. *Szabó Irén* miniszteri tanácsos özvegye *Zobordarázson* 100 koronás alapítványt tett olyan tanuló megjutalmazására, a ki a magyar nyelv elsajátításában a legnagyobb szorgalmat kifejtette.

Szinielőadás. A nyitrai keresztény szociális egyesület 1913. évi április hó 6-án, vasárnap házalapja javára tánemulatsággal egybekötött szinielőadást rendez. Szinre kerül „*A peleskei nótárius*”. Enekes bohózat 3 szakaszban, 4 felvonással. Kezdeté este 7/8 órakor. Belépti díj személyenkint 1 kor., rendes tagoknak 50 fillér. — Előadás után tánc.

A rendőrkapitány jelentése. *Rédeky Géza* Nyitra város rendőrkapitánya betér-jesztette a vezetése alatt álló hivatal 1912. évi tevékenységéről és ügyforgalmáról szóló kimutatást, melyből a következőket emeljük ki: A személy és vagyonbiztonság 1912. évben általában kielégítő volt. A rendőrség tudomására jutott bűncselekmények közül 169 esetben fejeztették be a rendőri nyomozat. Ezek közül az ember élete és testi épsége ellen 29 cselekmény irányult. A vagyon elleni bűncselekmények száma 225 volt.

A városi közigazgatási fog és toloncházban 742 egyén került elbánás alá. Kihágás miatt feljelentett 1116 esetben 1361 egyén és pedig 1060 férfi, 301 nő.

A rendőrkapitánysági hivatalba 1912. évben 6004 közigazgatási, 1116 kihágási, 1572 bűnügyi, 1822 kézbesítési és 1204 fizetési meghagyás: összesen 11718 ügydarab érkezett és mind elintéztetett. — Bíróságokból 8985 kor. 06 fillér folyt be.

A bejelentési hivatalnál helybeli lakások lakváltóztatása bejelentett 5042 esetben. Idegenek szállodákból bej. 2226 esetben. Idegenek magánosoknál bej. 129 esetben. Külföldiek szállodákból bej. 696 esetben. Külföldiek magánosoknál bej. 19 esetben.

A rendőrkapitány az év folyamán a szállodák, vendéglők, kávéházak, kocsiműhelyek, továbbá a pékekénél váratlanul több ízben tar-

tott szemlét és az észlelt rendellenességek miatt a kihágási eljárást megindította.

Közfogyasztásra levágtatt 1912. évben 236 bika, 522 ökör, 513 tehén, 50 tinó, 80 üsző, 2542 borjú, 826 juh, 60 bárány, 36 kecske és 3670 sertés.

Halálozás. *Machovich Istvánné* szül. *Zelenay Antónia* márc. 28-án a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 83-ik évében, rövid betegkedéssel kapcsolatos végelgyengülésben elhunyt. A boldogultban dr. *Machovich Gyula* esztergomi prelátnak kanonok és *Machovich János* pöstyéni főszolgabíró édes anyjukat gyászolják.

Szezonzáró előadás. A Zsolnai Szabad Lyceum, mely a múlt szezonban igen élénk tevékenységet fejtett ki, március 30-án tartotta utolsó előadását. Ez alkalommal *Czöglér Kálmán*, *Derszib Elemér* és *Tomesányi Jenő* a trencsényi Szabad liceum műkedvelői bemutatták a zsolnai közönségnek „*Grieg* szoban, dalban és muzsikában” című előadásukat, melyvel annak idején Trencsényben is nagy hatást keltenek.

Segélykiosztás. A napokban osztották ki a mulatságok jövedelméből és a pénzintézetek adományából befolyt összeget, 310 koronát, az elagott és elszegényedett iparosoknak, illetve azok özvegyeinek a nyitrai ipar-testületben. 33-an részesültek aránylagosan a segélyben.

Sorozás. Szakolezán márc. hó 26-án volt a sorozás. A 94 katonaköteles közül bevált 17. A katonaköteleseknek körülbelül egy harmada részint másutt soroztatta magát, részint Amerikába ment.

Szimfoniai hangverseny. A Szakolecai Gvadányi-kör f. hó 19-én délután 6 órakor Szakoleán, a városi vendéglő nagytermében szimfoniai hangversenyt rendez. A zenét a m. kir. pozsonyi teljes honvédezenekar szolgáltatja *Striezel József* karmester vezetésével. A hangverseny pontosan, 6 órakor kezdődik. Az egyes zeneszámok előadásának kezdetét villamos csengő fogja jelezni. A műsor első és második része közt egy órai szünet lesz. A hangversenyt tánemulatság követi. Belépti jegyek — személyenkint 3 korona — válthatók f. évi április hó 10-étől kezdve ifj. *Nikodem Károly* Gvadányi-köri pénztárnoknál, vagy a hangverseny napján délutáni 5 órától kezdve a pénztárnál.

Leforrázott gépész. *Vrábel János* pöstyéni szeszgyári gépész, március 26-án gépe mellett foglalkozott. Közben a gépkazán egy csavara a nagy nyomástól elpattant. Mire a gépész elmenekülhetett, a kifolyó gőz és forró víz úgy összeégette, hogy hónapokig megszervevdi a súlyos sérüléseket.

Revolver merénylet egy plebános ellen. *Kutanics István* jelenleg állás nélküli hivatalos, a ki több éven át a nyitrai egyházmegyei irodában volt alkalmazva, f. hó 2-án reggel revolverral támadta meg *Ludvig Gyula* moesonoki esperes plebánost. A merénylet a templom és a plebánia közötti uton történt, reggel a mise végeztével, a mikor a plebános a tanítókkal és a s. lelkészszel az iskolás gyermekeket a templomból az iskolába elkísérte. A tanulók élén ment a s. lelkész az egyik tanítóval, míg a plebános és a másik tanító a gyermekek után mentek az iskola, illetőleg a plebánia lak felé. *Kutanics* revolverral kezében várta a plebánost, a kire e szavakkal emelte rá a fegyvert:

— Meglakolsz azért, hogy megfosztottál a kenyeremtől.

A plebános abban a percben ragadta meg a merénylő kezét, még mielőtt az a fegyvert elsűthette volna. *Kutanics* ekkor dulakodni kezdett a plebánossal, a kit az areán több helyen megkareolt. A merénylőt a moesonoki esendőrség lefogta és az illetékes hatóságnak átszolgáltatta.

Az elvetemült ember, a kit erkölestelen életmódja miatt bocsátották el az egyházmegyei iroda szolgálatából, a plebánosnak tulajdonította állásának az elvesztését, holott annak senki más sem volt az oka, csak ő maga. A korszellem durvaságainak leghitványabb kinövéseihez tartozik az embereknek az a gonoszsága, hogy ha saját hibáikért lakolniuk kell, szerencsétlenségüknek az okát másokban keresik s ártatlan embereknek igyekeznek kitalálni nemtelen bosszújukat.

Iskolalátogatás. Czabajról írják a lapunknak: *Lörinczy György* kir. tanfelügyelő *Szirányi Géza* gondnoksági elnök, Czabaj és Csápor községek elöljárósága és az iskolaszéki tagok kíséretében március 31-én meglátogatta iskoláinkat. Ezt megelőzőleg március 30-án a czabaji állami iskolában szinielőadás volt, mely alkalommal a királyi tanfelügyelő és a nagyszámú megjelent vendégek örömmel látták és tapasztalták, hogy a magyarosodás mily szépen terjed az ifjúság körében, másnap pedig arról győződhetek meg, hogy úgy az állami, mint a felekezeti iskolák tanítói szorgalmukkal, a tanulók pedig okos és szabatos feleletükkel méltók a dicséretre, s hogy a magyarosodás oly fokban terjed, hogy az ifjúság társalgó nyelve a magyar. A két falu lakossága ezért hálát és köszönetet mond elsősorban az iskolákat látogató kir. tanfelügyelő úrnak, másodsorban pedig a vezetése alatt álló tantestületnek fáradozásukért és a tapasztalt jó eredményért.

Felvétel tanítóképző intézetbe.

A stubnyafürdői állami tanítóképző intézet első osztályába a jövő tanévre 35–40 növendék fog részint künnlakó, részint kedvezményes bennlakó növendékkül felvételt. Az első osztályba folyamodhatnak azon ép testű, egészséges növendékek, kik a gimnázium, reáliskola és polgári iskola négy alsó osztályát elvégezték.

A kérvények a vallás- és közoktatásügyi Minisztériumhoz címzendők és folyó évi május hó 31-éig az intézet igazgatóságához küldendők.

Utazás 100 korona körül. Március 30-án történt, hogy *Dohlik Mihály* bábi gazdának, ki *Virág Sándor* ugyanottani lakossal *Weisz Sámorné* nyitrai kereskedőnő ruhát vásárolt, vásárlás közben egy 100 koronás bankjegye érthetlen módon eltűnt erszényéből. Nagy kavarodás támadt az üzletben. Rendőrt hívtattak. A hatósági közeg a panasz meghallgatása után átkutatta *Dohlik Mihály* szebeit és a — pénz megkerült. A gazda kabátzsebében lelték fel.

Véres verekedés volt március hó 31-én délbén a hidutekai Schlesinger Dávid-féle korezmában. *Pribis József* kőmives-segéd beleszórt több esitári rekrutába. A szóváltásnak verekedés lett a vége. Kezdetben csak poharakat és üvegeket röpítettek egymás fejébe a két pártra szakadó vendégek, később előkerültek a bieskák is. Folyt a vér patakokban. *Pribis* több sebtől boritva az utcára menekült, de a rekruták nyomom követték, és addig ütöttek, verték, míg a *Kramer-féle* fatelep előtt eszméletlenül össze nem esett. Az útlegekből és kézzúrásokból csaknem az összes jelen voltaknak kijutott, de legrosszabbul járt *Pribis* és két tormosi cigány: *Dodek Pál* és *Dodek Lajos*, akik *Pribisnek* pártját fogták. A felbomlott rendet három rendőr csak nagynehézen bírta helyreállítani. A sérültek a város házában részesültek orvosi segélyben. A verekedők nagyobb része még a rendőrök megérkezése előtt kerekelt oldott, azonban a rendőröknek mégis sikerült ötöt-hatot közülök kézrekeríteni.

Utonállás. A múlt hét egyik napján délután 1/4 óra tájban *Toetsa József* 25 éves tormosi lakos Nyitra felé igyekezett. A honvédecsapatkórház közelében egy ismeretlen pogrányi ember útját állta és késsel hátán megszurta. A csendőrség nyomozza a tettest.

Bakancs és könnyű cipő megrendelése hazai kisiparosoknál. A m. kir. honvédség 1914. évi rendes lábbeli szükségletének 50 %-át képező 16000 pár bakancs és 5800 pár könnyű cipő hazai kisiparosoknál fog megrendeltetni.

A megállapított minta szerinti szerkesztendő ajánlatok legkésőbb f. é. április hó 15-ig nyújtandók be a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarához ahol a szállítási feltételek, valamint az ajánlati minták is megszereshetők. A szállításhoz elvileg folyó évi december hó végéig kell megtörténnie. Ha egyes iparosok, a beszállítás határidejének későbbi időpontra való megállapítását kéri, az legfőljebb 1914. évi április hó végéig engedélyeztetni fog, azzal a kikötéssel, hogy az ily később szállított lábbelikért, csak abban az esetben fizettetnek a közölt egységárák, ha a bórarak nem változnak. Ha azonban a bórarak esése következtében, 1914. évre alacsonyabb egységárák állapíthatnak meg, az illetők csakis az újonnan megállapított alacsonyabb árra tarthatnak igényt.

A közzétett egységáraknál magasabbak még abban az esetben sem fizettetnek, ha a

bőrák időközben emelkednének. Az esedékes kereseti összegek legkésőbb az átvételi bizonyítvány beérkezésétől számított 30 nap alatt, az illető kisiparosok lakhelyén lévő vagy ahhoz legközelebb fekvő állam (adóhivatali) pénztárnál utalványoztatnak és erről az illetők innen közvetlenül értesítenni fognak.

Hogy az ily értesítések postai kézbesítése akadályba ne ütközzék, a szállító csoport meghatalmazottja és annak lakása, már az ajánlatban közelebről (utea, házszám) megjelölendő.

Allandó jellegű szövetkezeteknek külön meghatalmazottat megjelölni nem szükséges, mert az ilyenek mint bejegyzett cégek ügyeiket cégjegyzésük alatt intézik.

Az alakult alkalmi szövetkezetekhez tartozó kisiparosoknak a szállításból tolyó és csak az elkerülhetetlen esetekben előfordulható előterjesztéseik megtételére, kizárólag a szállító csoport meghatalmazottja jogosult.

Az egyes tagok által netalán teendő fölterjesztésekre válasz nem adatik.

A lábbelieket a szállítással megbízandó kisipari szövetkezetek, a m. kir. honvéd központi ruhatárhoz Budapestre bérmentve kötelesek beszállítani és a vasuti pályaudvarokról a nevezett intézetekhez való fuvarozási költségeket is viselni.

A fizetett vasuti szállítási költségek az illetőknek, fuvarlevél alapján, nyugta ellenében, a m. kir. honvéd központi ruhatár gazdasági hivatala által visszatérítetnek; mellékilletékek azonban, valamint a felmerülő fuvarozási költségek visszatérítésére igény nem támasztható.

Névnep megváltás. *Riszner* Gyula székesegyházi karkáplán névnep megváltás címén a keresztény szociális egyetnek 20 koronát adományozott.

A galgóczi és nagytapolcsányi polg. iskolák magánvizsgálatai. *Lőrinczy* György Nyitrai megyei kir. tanfelügyelője a közigazgatási bizottságnak ez évi februári ülésein előterjesztett jelentésében a polgári iskolák magánvizsgálatait is szóvá tette. A kir. tanfelügyelő jelentésének ez a része félreértésekre adott okot a nagytapolcsányi áll. polgáriiskola tanári kara felvilágosításért fordult a tanfelügyelőhöz. Az ügy a közigazgatási bizottságnak márciusi ülésein tisztázott a következő határozattal:

Nyitra vármegyei közigazgatási bizottságának 1913. évi március hó 11-én tartott üléséből. 328. t. ü./991/913. kb. szám. Tárgy: Kir. tanfelügyelő előterjesztése 967 tnf./1912. sz. a. a galgóczi és nagytapolcsányi állami polgári iskolák magánvizsgálatai tárgyában.

Határozat. Miután a kir. tanfelügyelő előterjesztése szerint, mult havi jelentésének vonatkozó része félreértésből kifolyólag olyan hírek kerültek az újságok révén forgalomba, melyek a galgóczi és nagytapolcsányi állami polgári iskolák magánvizsgálatai felől a közönséget kedvezőtlenül tájékoztatják, a közigazgatási bizottság szükségét látja annak, hogy a nevezett iskolák gondnoksága és tantestülete megnyugtató végett megállapítsa, hogy ez iskolák magánvizsgálatai körül eddig elé semmiféle szabálytalanság fel nem merült s hogy a kir. tanfelügyelő jelentésének idevágó része kétségtelenül az ország más vidékein előforduló visszaállásokra vonatkozott. A közigazgatási bizottság, a kir. tanfelügyelőséggel együtt megvan róla győződve, hogy a galgóczi és nagytapolcsányi iskolák nemzeti és erkölcsi szelleme semmiféle kifogás alá nem esik, és bizalommal tekint eme tanintézetek hatósága és tantestülete kultúr munkájára, abban a tudatban, hogy nemes hivatásukat továbbra is az eddig mindig tapasztalt lelkes buzgalommal és dicséretes eredménnyel zavartalanul fogják folytatni és betölteni. Miről a galgóczi és nagy-

tapolcsányi állami polgári iskolák gondnoksága az illető tantestületekkel leendő közlés, valamint a vármegyei kir. tanfelügyelő tudomás vétel végett a jelen határozattal értesítettik. — *Craus* s. k. főispán elnök.

Elgázolás. Kresmárik Mihály, Weisz Dávid nyitrai nagyfuvaros kocsisa a Gyürki-utca 38. számú ház előtt vigyázatlanság következtében elgázolta Hresek József 11 éves iskolás fiút.

Benzinmotorral dolgozó kisiparosok figyelmébe. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint a kedvezményes áru motorbenzin használatára jogosult kisiparosoknak csak az esetben szállítható a rendes 0.730-0.750 fajsúlyu motorbenzinnél könnyebb fajsúlyu, tehát drágább benzin, ha azt az illető motor tulajdonos határozottan kívánja.

Színház.

A jobb sorsra és nagyobb támogatásra érdemes társulat, vasárnap Friedmann Friderik „Mayerék” c. bohózatát adta szép számu közönség előtt. Az est sikerét élénken jelezte a hahoták változatos hanghulláma, melynek csak a legördülő függöny vetett véget. *Vértes* Mihály páratlanul ügyes, humorokban ki nem apadó művészi játéka képezte az est fénypontját. *Derecskei* P. tehetséges alakításait örömmel figyeljük.

Berstein H. „Ostrom”-át sikerült előadásban hétfőn adták.

Kedden, Vojnovich Joób „Napraforgós hölgy”-e mint szenzációs ujdonság került bemutatásra. A neves horvát író egy velencei álomképet rajzol meg tragikus szenvedéllyel, helyenként lelki küzdelmei megremegtetik a nézőt. Az izgalom végsőkig való fokozása és tombolása oly művészileg van földolgozva, hogy ezen izgatott színműnek egyes jelenete sokáig maradandó lesz. *H. Lengyel* Irén és *Petrán* Gyula a művészi alakításban nemes versenyre keltek egymással. *Petrán* Gy. a 2-ik álomképi jelenetéhez gratulálunk. Azt az osztatlan tapsvihart, melyben a közönség részestette valóban megérdemelte. A királynő szerepének kiosztása balkézrel történt. Hogy lehet *Csongrádi* Nusit királynő szerepben felléptetni, mikor ehhez sem alakkal sem megjelenéssel nem bír? Nem helyesebb lett volna ezen szerepet *Aranyossi*-val betölteni, ki úgy alakkal, mint elismert szép játékkal rendelkezik... *Szerdán* a „Sabinnók elrablása” c. bohózat került színre. *H. Lengyel* Irén minden alakításában kedves, szellemes, egy ritkán látott tehetség. Igen bájosan játszott *Aranyossi* Helén; állandó derűtségben tartotta a közönséget *Bazsaj* Lajos és *Vértes* Mihály, finom eleganciával és művészettel alakított *Derecskei* Péter.

*Knoblanch*nak sikert aratott „A faun”-ját esütörtökön adták szépen telt ház előtt. *Hidvégi* Ernő címszerepben bemutatta igazi művészi tudását és értékét, a teljes dicséretre ugyancsak rászolgált. Pénteken „Kaméliás hölgy”-ment *Aranyossi*val. Beesülésünk iránta csak fokozódott. —y

Közgazdaság.

Társas kirándulás Kassára. A magyar gazdaszövetség június hónapban Kassán tartandó nagygyűlésére az ország minden részéből tömegesen fognak a gazdák záródokolni. Kívánatos, hogy Nyitra megye gazdaszövetsége is régi hírnevéhez képest vegye ki részét a gazdaérdekek védelmében és aki teheti

legyen ott a kassai nagygyűlésen. Ha megfelelő számú jelentkező lesz, a gazdasági egyesület gondoskodik, hogy a nyitrai megyei gazdák együttesen vonuljanak fel a nagygyűlésen és a társas kirándulás szervezését eszközölni fogja.

Gazdák szeszfinomító-gyára. Nyitra, Pozsony, Bars, Komárom és Moson vármegye mintegy 40 mezőgazdasági szesztermelője husvét hétfőn Pozsonyban értekezletet tartott, a melyen egy szövetkezeti alapon létesítendő nagy szeszfinomító gyár alapítását határozták el. Az értekezleten 26,000 hektoliter szesztermelés volt képviselve és 22,000 további hektoliter termelője esatlakozását jelentette be. Az értekezlet a gyár helyének kiválasztására egy héttagú bizottságot küldött ki. A gyár Pozsonyban fog felépülni. Hasonló szövetkezeti szeszfinomítók létesítése érdekében a gazdaközönség soraiban országos mozgalom indult meg.

Érsekújvári luxuslövésár. A Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület április 30-án és május 1-én rendezte Érsekújváron a XXXI-ik tavaszi luxus lövésárt, amellyel kapcsolatosan gépkijelöltést is rendez.

A tavaszi lövésár iránt nagy az érdeklődés úgy a lötenyésztők, mint a lókereskedők részéről.

A gépkijelöltésre is már több gépgyáros jelentett be gépeket s így remélhető, hogy úgy a luxus lövésár, mint a vele kapcsolatos gépkijelöltés igen sikeres lesz.

Háziipari tanfolyam bezárás. A Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület által Bélapatakon rendezett kosárfonó tanfolyam március 29-én lett bezárva. A tanfolyam igen szép eredménnyel végződött és remény van rá, hogy a kosárfonás Bélapatakon, mint állandó téli foglalkozás, meghonosodik ami igen kívánatos volna, mert ellátná a gyümölcstermelő Rudnóvölgy kosárszükségletét.

Piaci ártáblázat az 1913. évi március hó 28-án tartott hetivásárról. Gabona árak [100 kilogramonként]: Buza 18 kor. 40 fill. Rozs 16 kor. 20 fill. Árpa 16 kor. Zab 19 kor. 50 fill. Tengeri 14 kor. 50 fill. Tojás [100 drb.] 10 kor. Burgonya [100 kilogramonként]: Sárga 8 kor. Rózsa 7 kor. Vaj [100 kilogramonként] I. 320 kor. II. 280 kor. — Vágott hus [1 kg.] Marhahus I. I kor. 64 fill. II. 1 kor. 56 fill. Borjúhus I. 1 kor. 92 fill. II. 1 kor. 84 fill. Sertéshus I. 1 kor. 84 fill. II. 1 kor. 76 fill. Birkahus I. 1 kor. 44 fill. II. 1 kor. 36 fill. Élőszulyban 100 kilogramonként: Marha I. 95 k. II. 85 kor. Borjú I. 110 kor. II. 100 kor. Sertés I. 120 kor. II. 110 kor. Takarmányárak [1 mm.]: Őszi szalma 3.—kor. Tavaszi szalma 4.—kor. Anya széna 6—8 kor. Sarjuszéna 5—7 kor. Lucerna 6—8 kor.

SULGÁN ANDRÁS nagy cipőraktára Nyitra Vármegye-utca.

Ajánlja úri-, női- és gyermekcipőit többféle minőségben mérsékelt áron.
Nagy választék.

Pontos és gyors kiszolgálás!!

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, kőris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művésziesen kiállított, divatos legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos műhelyemben a legdivatosabb kárpitos és díszítési munkák izlésesen előállíthatnak.

BUTORAIM

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

Nyitra-alvárosi közbirtokosságtól.

Meghívó.

A nyitra-alvárosi közbirtokosság t. tagjai **1913. évi április hó 20-án délelőtt 10 órakor**, a városi székház nagytermében tartandó

rendes évi gyűlésre

tisztelettel meghívtnak, amennyiben azonban ezen gyűlés határozatképes nem volna, f. évi április hó 27.-én d. e. 10 órakor, a városi székház nagytermében — ugyanazon tárgysorozattal — megtartandó gyűlésen a jelenlévők határozni fognak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés a lefolyt évi gazdálkodásról s javaslatok az 1913. évi gazdálkodás vezetésére.

2. A számvizsgálóbizottság jelentése alapján az 1912. évi számadások jóváhagyása, a vagyoni mérleg megállapítása, s ezek kapcsán a számadásra kötelezetteknek a felmentvény megadása. (Az 1912. évi közbirt. számadások, a gyűlést megelőző 8 napon át, Nyitra város iktató hivatalában közszemlére lesznek kitéve.)

3. Az 1913. évi költségvetés megállapítása.

4. Elhalálozás folytán megüresedett pénztárosi állás betöltése 2 évre.

5. A közbirtokossági erdőbirtok feloldása és ezzel kapcsolatosan új erdőterület megvétele iránti javaslat.

6. A m. kir. állami erdőhivatal javaslata alapján a kisebb részletekben értékesítendő erdei termékek árszabályának megállapítása.

7. Szerződésnek jóváhagyása.

8. A névjegyzékben beállott változásokra vonatkozó határozatok.

9. Azon indítványok tárgyalása, amelyek a gyűlésen legalább 35 szavazatot képviselő közös birtokos által, a tárgysorozat kihirdetése előtt, írásban az elnöknel betérjesztve lettek. Nyitrán, 1913. évi április hó 2.-án.

68 1-2

Mérey Lajos
közbirtokossági elnök.

A Nyitrai Iparbank mint Részvénytársaság zálogkölcson-osztálya.

Előleg- és zálogárverés

1913. évi április hó 17-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek 1912. évi október hó 15-ig ki nem váltattak vagy nem hosszabbítottak meg folyó évi április hó 17-én a Nyitrai Iparbank termében délután 3-4 óráig tartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Hosszabbítások csak 10% lefizetése mellett történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavarnak eleje vétessék, megjegyzendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határideje már lejárt és az árverezésre kiszemeltettek, sem kiváltani, sem meghosszabbítani nem lehet.

Nyitrán, 1913. április hó 3-án.

67 1-2

Az igazgatóság.

7/1913. kpt. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy **Lapásgyarmat** község határában a

vadászati jog

a község képviselőtestületének 1913. év március hó 10-én tartott közgyűlésében nyert felhatalmazása alapján **1913. év május hó 19-ik napján délután 3 órakor Lapásgyarmat** község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen 1913. augusztus hó 1-től kezdődőleg 6 (azaz

hat) egymásután következő évekre bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a nagyemőkei körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Lapásgyarmaton, 1913. március 12-én.

59 2-2

Az előljáróság.

5684/913. p. szám.

Hirdetmény.

Alulírott kir. törvényszék ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak által Úzbég vasuti állomásának kibővítése céljára **Sarlókajsa** község határában elfoglalt területek kártalanítása iránti eljárás foganatosítására újabb határidőül **1913. ápril 23-ik napjának délelőtti 10 óráját** a helyszínén **Sarlókajsa** község házához tűzte ki. Ennélfogva felhívja az érdekelt telek-tulajdonosokat s egyéb érdekelt feleket, hogy az újabb kitűzött határnapon a tárgyalásra annyival is inkább jelenjenek meg, mert elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozathozattal gátolni nem fogja.

Nyitrán, 1913. évi március hó 26-án.

A kir. törvényszék, mint polgári bíróság.

Kiad.: Havas s. k. kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Kirchner

kezelő.

62 2-3

Meghívó.

A „Holicsi Önszegélyző Egylet“
bej. szövetkezet,

folyó évi április hó 13-án délután 4 órakor Holicson, saját helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyhez a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja

az igazgatóság.**Tárgysorozat:**

1. Igazgatósági jelentés az 1912. üzletéről, a zárszámadások és mérleg előterjesztése és megvizsgálása. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése.

2. A tiszta nyereség felosztása.

3. A választmány kilépő 4 tagjának megválasztása.

4. A szövetkezet tartományán 1923. szeptember 30-ig (10 év) leendő meghosszabbítása iránti határozathozatal. [Alapsz. 12. §-a.]

Holics, 1913. március hó 31-én. 66 1-1

2/1913. kpt. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy **Nyitraecsehi** község határában a

vadászati jog

a község képviselőtestületének 1913. év március hó 1. napján tartott közgyűlésében nyert felhatalmazása alapján **1913. év május hó 10. napján délelőtt 9 órakor Nyitraecsehi** bíró házában megtartandó nyilvános árverésen 1913. augusztus hó 1-től kezdődőleg 6 (azaz hat) egymásután következő évekre bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a nagyemőkei körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Nyitraecsehin, 1913. március 12-én.

58 2-2

Az előljáróság.

Nyitra-alvárosi közbirtokosság.

Faarverési hirdetmény.

A közbirtokosság tulajdonát képező „Nadró“ erdőben 50 köbméter **tuskófa**, „Davaresány“ erdőben 3900 esomó **rözse** és **tövis**, folyó évi **április hó 9-én**, délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés Nadróban 9 órakor, Davaresányban 10 órakor veszi kezdetét.

Nyitra, 1913. évi április 2-án.

Juhász Sándor

65 1-1

felügyelő.

A Gerleysüteményei és cukorkái mégis csak a legjobbak!!!

Az 1 koronás mignon torták és a 8 filléres mignon kuglerék mindenkor kaphatók.

Rendelések pontosak, lelkiismeretesek és jutányosak. :: Vidéki megrendelések vigyázattal lesznek becsomagolva és szállítva.

Cím: 64 1-4

GERLEY GYULA CUKRÁSZ
Nyitrán, Tóth Vilmos-u. 32.
(Hungária-szálloda mellett.)

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

Igen fontos! **ETERNIT-lap csak akkor valódi, ha minden „ETERNIT“ szóval van megjelölve.** **Igen fontos!**
Sziveskedjék mindig HATSCHEK-féle „ETERNIT“-palát kérni.
Telefon 66. sz. 53 3-13 **Vezérképviselőt és főraktár:** Telefon 66. sz.
Linkenberg József, vas- és építőanyag-kereskedőnél Nyitrán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy **folyó év április hó elsején, Zoboron, a Toifel-féle nyári kert-helyiséget megnyitom.** Szíves pártfogásért esedezem. 60. 2-2.
Siky József, vendéglős.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy **Párutcán a Sz. István-téren lévő sok éven át fennálló Kiss-féle**

hentes-üzletet

átvettem és azt szombattól, azaz **március hó 15-től** kezdve tovább fogom vezetni. Törekvésem odairányul, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégítsem xx Szíves pártfogást kérve, maradok (49 4-10) kiváló tisztelettel

Csernyák János hentes.

FIGYELMEZTETÉS!

Felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét az intézetünknel létező

takarék biztosító

osztályra. Egy korona és esekély pótdíj heti befizetése ellenében, megélés esetén, a 15-ik év végén

1000 koronát

fizet ki a nyitrai népbank. Ha pedig a befizető bármikor elhal törvényes örökösei, vagy az általa kijelölt kedvezményezett, 1000 koronát kap a haláleset igazolása után 30 napon belül. A jegyezhető legcsekélyebb befizetés hetenkint egy korona a legnagyobb hetenkint 50 korona. E befizetések alapján az intézet kölcsönöket is folyósít. Részletes felvilágosítást az intézet nyújt.

Nyitrai Népbank részv.-társas. Üzletszerzők kerestetnek!

WEIGL ANTAL PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimádákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

13 12-52.

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papirkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

Adametz Alajos kárpitos-mester

Nyitra, Tóth Vilmos-utca 15.

Elvállalok a szakba vágó bármily munkát jutányos áron. — Jávításokat lelkiismeretesen végzem.

Több éven át nagyobb városokban — Teschen, Bécs, stb. — szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb igényeket meglegedésre kielégíthetem.

Egyszerű levelező-lapon való meghívásra a helyszínére — rövid időn belül — utazom.

A nagyrabecsült közönség szíves pártfogásáért esedezem, maradok kiv. tisztelettel

Ugyanitt egy fiu tanulónak felvétetik

Adametz Alajos, kárpitos.

141. 16-26.

Ugyanitt egy fiu tanulónak felvétetik

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEPLOMABLAKOKAT

8. 14-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-egyszerűbbtől a leggazdagabb kivitelig jutányos árak mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódcsági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljaújhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Köhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. :: :: Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után. Kívánatra költségmentesen a helyszínre utazom.

STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES

kir. törvényszéki hites fegyverszakértő

Telefonszám 144. Telefonszám 144.

NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

fiis Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning serétes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbber eredeti gyári áron 210. — korona.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények minden öbnergységben naponta frissen töltve. Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11? 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók. 137 30-52

Magyar kir.
országos központi minta pince
aszú, szamorodni, cse-
mege és asztali borok,
:: továbbá kitűnő minőségű ::
palack borok
nálam kaphatók.

Tokaji aszú	K.	5.—
Tokaji aszú	"	4.—
Tokaji aszú	"	2.—
Tokaji szamorodni	"	2.—
Neszmélyi bor fehér	"	1.30
Kisbéri bor fehér	"	1.30
Muskotályi bor fehér	"	2.—
Leányka bor fehér	"	2.—
Szekszárdi vörös	"	1.50
Villányi vörös	"	1.50

Zobori palack borok:

Egy liter zobori asztali	K.	1.—
Egy liter zoborgyöngye	"	1.30
Egy liter zobori rizling	"	1.30
Egy liter Burgundi vörös	"	1.40

Üres literes palackot 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede
kereskedő és szőlőbirtokos
Nyitrán. 142 47-52

Legujabb
divatú hajpótlékok,
vendég-hajak, hajfonatok,
hajbetétek, fűrt-chignonok és
transzformációk készülnek
s kész állapotban is
a legolcsóbban
kaphatók 35. 7-10.

GOMBÁRIK ISTVÁN
FODRÁSZ-ÜZLETÉBEN NYITRÁN,
TÓTH VILMOS-UTCA 29. SZÁM.
Ugyanott egy fiú tanulónak felvétetik.

Benedek Testvérek
elsőrendű úri és egyenruha szabók
Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 7. sz.

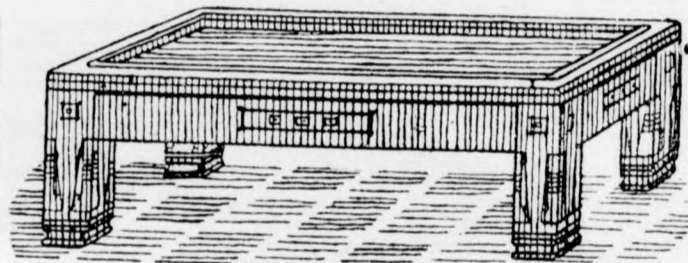
Tisztelettel értesítjük, hogy Tóth Vilmos-utca 15.
szám alatti üzletünket áthelyeztük Tóth Vil-
mos-utca 7. sz. alá. Becses tudomására
adjuk a n. é. közönségnek, hogy rak-
tárunkat kibővítettük és nagy vá-
lasztékban tartunk elsőrendű
angol- és magyar gyárt-
:: mányú szöveteket ::

30 7-10

Amerikai szisztema szerint külön osztály készpénz fizetés
mellett készítünk elsőrendű szövetből egy teljes öltönyt
60-66 koronáért, felöltőt 66-70 koronáért mérték szerint.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

185. 18-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készitést
minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készítésű jégsekre-
nyekből állandó nagy raktár. :: Készit: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarrá-
sokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan
raktáron vannak. Új és átalakított billard-asztalokat állandóan raktáron tartok.

**Felsőmagyarország egyik leg-
:: nagyobb elsőrangú ::
:: női kalapdivatterme ::**

László Berta, CHIC PARISIEN'

női, leány- és gyermek-kalap
különlegességek divatterme

**Nyitrán a Tóth Vilmos-utca 15.
szám alatti (Fekete-féle házban)
ideiglenes helyiségben megnyílt.**

Dús választék tavaszi és nyári, párisi és bécsi di-
szített fantasie, troteur, sport, gyász, bakfis és
gyermek modell kalapokban. Valódi Japan és China
tagál, tagalin, lószőr, pedál, florentini, palmin, cuba,
valódi panama és imitáció formákban, sok száz
külömböző sikkes legdivatosabb kivitelben (nem du-
catárú). :: Figyelmes kiszolgálás, olcsó szabott árak.

Kitűnő tisztelettel

László Berta

:: a nyitrai, trencsényi és pöstyénfürdői ::
„Chic Parisien“ divattermek tulajdonosnője.

**Nálam
vásárolt
formákat
ingyen
diszíték.**

37. 6-6.